

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

KEDVES MISTER...

Elindult az első tavaszi kivándorló-vonat Kanadába. A pályaudvaron — mint mindig — most is bucsuztatták azokat, akik nekivágtak a nagy ismeretlennek és a bizonytalanságnak. Mikor kislépett a vasút a pályaudvarból, kendők lobogtak utájk és valaki elkialtotta magát: „viszontlátásra!” Ez az érzés az egész magyar nemzet érzése, mindenki úgy gondolkozik, mintha neki ez a szerencse, de a valóság sajnos sokszor távol esik a szív megnyilatkozásától.

Amióta kivándorlás van, azóta állandó törekvés a visszavándorlás előmozdítása is. Régebben még a háború előtt ez mint a könnyebben lett volna megvalósítható. A nyomorúság nem reszkedett le annyira ránk, a boldogulás lehetősége mégis sokkal jobban meg volt. Akkor arról lehetett vagy kellett volna beszélni, hogy a nemzet jövődelmének miképpen lehetséges jobban elszánni, ma azonban maga az ország van lehetetlen körülmények között, csak a remény tartja bennünk az életet, a mostani elrendezkedés között megtalálni a kivezető utat szinte lehetetlen.

Mindennek az ad aktualitást, hogy szinte ugyanabban a pillanatban, amikor elindult az első tavaszi kivándorló csoport Kanadába, tartotta Majláth József előadását a mezőgazdasági munkásság helyzetéről. Majláth József legmesszebbre látó politikusaik egyike. A világháború előtt hirdette, hogy ha nem történnék meg a birtok-politika okos rendezése, úgy tudomásul kell venni azt, hogy halálra ítélt agrárállam vagyunk. Majláth most is azt állítja, hogy bár szükség volt a birtokreformra, a megoldás nagyon helytelen utakon jár. Majláth szerint minden bajunknak, kellemetlenségünknek a rossz birtokmegosztás a fő oka.

Ezzel kapcsolatban érdekes visszapillant enged abba az időbe, amikor a kivándorlási tanácsnak elnöke volt. Két hatalmas kötetnyi munkát készített a birtok-politika megoldásáról azzal, hogy ebből majd törvény legyen. Váratlan ellenzője volt az ily módon való megoldásnak. Tisza István akkori miniszter-elnök és azt írta Majláthnak, hogy a kivándorlási tanács bizottsága meglehetősen túllát a célon, amikor a visszavándorlást teljesen a kezébe igyekszik venni és birtok politikai törvényjavaslat készítésébe fogott. Majláth úgy gondolta, hogy Tisza a nehézség megoldására az időt azért nem tartotta alkalmasnak, mert az egyes szakminiszterek féltékenykedtek és esetleg az ellenzék felhasználta volna a maga céljaira ezeket az ellentéteket.

Majláth ma is azt vallja, hogy a mezőgazdasági munkásság elsősorban földkérdés és egyéni megoldást követel. A magyar mezőgazdasági munkásnak nem az a vágya, hogy az összességé legyen a föld, hanem az, hogy neki magának legyen földje. Egyetlen egy megoldás van tehát és pedig az, hogy lehetővé kell tenni azt, hogy a mezőgazdasági munkás földet tudjon magának szerezni. Majláth úgy tapasztalta, hogy a földreform eredménye nem nagyon biztatók. Ennek az oka az, hogy hiányzik belőlük az egyetértés, nagyon sokat politizálnak, túlteng a személyi kultusz és a személyi gyűlöletből táplálkozó pártpolitika. Az is nagy baj, hogy a vezetők közül nem sok a szakember. A dolgozóknak kellene Magyarországon a legjobb helyzetben lenni, holott most tán a legrosszabb helyzetben sínylődnék.

Mindenkinek arra kell törekedni, hogy a mezőgazdasági munkás megtalálja otthon boldogulását.

Futnak a vonatok a kikötők felé, azután a hatalmas hajók szállítják majd a kivándorlókat az új hazába. Mit keresnek ott? Egy darab földet maguk és családjuk boldogulásáért. Majláth József a visszavándorlással akarta összekötni a földbirtok helyesebb megosztását. Ha valóban mindenki olyan emelkedett szellemű lenne, mint ő, ha eszméi meghallgatásra találnának, akkor talán tudnánk is valamit tenni ebben az irányban. Akkor nem a visszavándorlást kellene jól megorganizálni, kedves Míster, hanem össze sem kellene állítani a kivándorló vonatokkal: a mezőgazdasági munkások itthon is tudnának boldogulni. Hogy mindezt mikorra lehet megvalósítani ki tudja? Hiszen szétdarabolták az országot lehetetlen helyzetbe juttatták az egész magyar nemzetet, nemcsak a régi bajok jelentkeznek erősebben, hanem új kincsek sajognak a magyar lelkeken.

PAIZS ÖDÖN.

A magyar könyv máglyahalála a megszállott Délvidéken

A SZERB DIKTATURA TERRORJA A MAGYAR FALUSI OLVASÓEGYLETEKET FELSZOLGATTA ÉS EGY HÉT LEFORGASA ALATT 20.000 MAGYAR KÖNYVET ELÉGETETT

A mindenkivel elhagyott szerb megszállt területi szerencsétlen magyarság helyzetéről egyre érkezik meg mindig azok a hírek, amelyek előtt nem szabad továbbhaladni a csonkaországi magyaroknak. Pusztulás képét mutatja a megszállott Bácska, Bácsán és Baranya, különösen a diktatura uralma óta, amelynek terrorisztikus uralmát és azt a fáradságtalan szisztemát amellyel az ottani magyarság meggyilkolására törekszik, sajnos, még ma sem értékeli kellő fokában a külföldi közvélemény.

Ez a diktatura rémes intézkedéseivel semmi szín alatt sem hasonlítható más európai államok diktatúrájához. A szerb fehér-kéz terrorja szintén a szerb nemzeti eszmét szolgálja, de úgy hogy ugyanakkor a „kisebbségeket” megölje. Az intézkedések kigondolói és foganatosítói közeg elvakult „felelőtlenek” és az övek ma minden hatalom az ugynevezett S.H.S. királyságban.

A legújabb intézkedés a tartományi fősapánoktól ered és arról szól, hogy valamennyi magyar falu olvasóegyletét fel kell oszlatni és könyvtárát le kell foglalni.

Szegény falusi magyarok nem tudták sehogy sem megérteni ennek az intencióját, hogy mit akar az államhatalom a csöndes vasárnap délutáni pipázóhelyükkel, ahol egy pár újságot lapoztak ilyenkor végig. Nem volt feltevések — ahogy ma sehol sincs feltevések lehetősége.

Az egyleteket mindenütt zár alá vették, de csak a forma kedvéért történt mindez, mert másnap, sőt sok helyen még aznap a Srnao nacionalista szervezet tagjai elmentek az egyletekbe, kocsiakra rakták a könyvtárakat és egy helyen legtöbbször a község háza egyik szobájában helyezték el.

Vasárnap reggel azután mindenütt máglyát raktak a magyar könyvekből és elégették valamennyit. Sűrű fehér és szürke füst szállt fölfele az égő magyar könyvekből és szegény magyarok tehetetlenül néztek, hogy most külön-külön égetik meg az étellel teli jókait Tompát és Petőfit és mindazokat a magyar írókat, akik vigasztalói és bátorítói voltak az elnyomott magyarságnak. Sok magyar asszony sirtó enné a barbár kulturapusztításnál, és őszbajszu magyarok elkecseregették a romkodást nyomtak el a foguk között. Ez a terror nem fog soha engesztelődést hozni és állhatatlan az elkecsereedés a magyarság között, amelynek nagy klasszikus neveit ilyen drasztikusan meggyalálták. Az elégett könyvek számát legalább 20.000 kötetre becsülik. Ezenkívül még a magánkönyvtárakban is razzát rendeltek el és minden olyan könyvet elkoztak, amely magyar írók munkája.

A magyar könyvek elégetéséről és elkobzásáról egyetlen lap sem emlékezett meg, mert ezek ma már joggal félnék a betiltásuktól. A magyar élet ma a lehető legszörnyebb a szerb terroruralom alatt. Vajon milyen sors vár még erre a szegény népre az idegen járomban?

NYITRA MEGYE

— Gyilkol a bicska. Handlavan bestiális gyilkosság történt melynek tettese, Déder János, a gyilkosságot követő reggel önként jelentkezett a csendőrségen és bevallotta, hogy Klein Antal bányász 5 gyilkolta meg. Alig mult el néhány nap, ismét bestiális gyilkosság híre érkezik Handlováról. Ez alkalommal Babitz István munkás vészett össze a kocsmában Klein Rezső nevű sógorával és a veszekedés hevében bicskát rántott, mellyel oly szerencsétlenül szurta oldalba sógorát, hogy az kiszenvedett. Babitzot a nyitrai ügyészség fogházába szállították.

Hétről-hétre

Szomorú emléknappja van Magyarországnak. Eppen félszázaddal, ötven évvel ezelőtt 1879 március 12.-én éjjel után két órakor verték félre a harangokat, kiöntött a Tisza és Magyarország második legnagyobb városa, Szeged, romokban hevert. Több, mint ötezer ház dőlt romba, a tragédiák egész sorozata követte a romboló Tisza árját, de az emberek nagyszerű energiája felépítette a romokat, és mint az elpusztított várost meg látogató Ferenc József király mondta: „Szeged szebb lesz, mint volt”. Így is történt. És ma, amikor Magyarország hever romokban a fájdalmas visszaemlékezésből merítünk reményt hogy Magyarország is úgy fel-támad, mint a legmagyarabb város.

A gazdák már nagyon zuga-lódnak, félnek hogy elkésnek a tavaszi vetésekkel és minden egyéb munkával is. Ez pedig nemcsak őket sújtaná, hanem a fogyasztókat is, akik kétségbe-esve nézik, hogy a friss főzelék ára milyen drága a piacokon. Az árak több, mint száz százalékkal magasabbak, mint a múlt évben és ez keserű lellelőt ad abból, mi lesz a nyáron, ha az időjárás továbbra is ilyen rossz marad és kevés termés esetén drága behozatalra szorul a magyar piac.

A munkanélküliség csökkenését várjuk most tavaszra, mert hosszú tárgyalások után végre megkapták Budapest ujonnan é

pülő házai a harminc éves adómentességet. Megkezdik tehát az építkezéseket és ez részben a lakásínséget enyhíti majd, részben pedig valamennyi iparosnak ad munkaalkalmat. Budapest munkapiacát mindig az építő-vekenység szabályozta és így remélhetőleg legalább ezen a téren jelentős javulást várhatunk a közeljövőben.

Megkezdődnek az utépítések is, hogy erre milyen nagy szükség van, ezt is a mostani időjárás mutatta meg, mert a tavaszi sárban alighanem négy ökr fogja nemcsak a megrakott tehercsöcsöket, hanem a megrekedt autókát is húzni. De az utépítés ezen a téren is javítja majd a viszonyokat és munkához is juttat nagy csomó embert.

A képviselőházban a közigazgatási reformról tárgyalnak.

Sok volt a hozzászólás már eddig is, amelyek közül a legáltalánosabb érdeklődést Apponyi Albert beszéde keltette, aki demokráciát, titkos választójogot kívánt, mint a jövő fejlődés alapelveit. Ennek a törvényjavaslatnak letárgyalása után került sor Wekerle Sándor pénzügyminiszter első költségvetésére, amelyet nagy érdeklődéssel kísért az egész ország.

Elítélték egy gyilkos férjet, a kiroli a tanuk csak jót tudtak mondani, míg a meggyilkolt asszonyról, ha a közmondást, hogy a halottakról jót vagy semmit betartották volna, hallgatni let-

GAZDAGODJÉK MEG KANADÁBAN

KANADA új ország, de több búzát termel, mint bár melyik más ország. Az egész világ újságpapír szükségletének 40%-át állítja elő, egyuttal egyike a leggazdagabb bányavidékeknek és erdőségei a második helyet foglalják el a világon. De ezideig Kanada gazdagságának csupán egy töredékét aknázták ki és az ország legjobb évei még csak most fognak jönni.

Ha Ön dolgozik és pénzt takarít meg, úgy Kanadában meg fog gazdagodni. Ha van megtakarított pénze, úgy vigye el azt a Canadian Bank of Commerce-hez, amely bank azt meg fogja őrizni az Ön részére.

Ha pedig pénzt akar küldeni az óhazába, úgy menjen a Canadian Bank of Commerce bármelyik fiókintézetéhez. Az Ön pénzt azonnal átutaljuk egy óhazai nagy bankhoz s a nyugtát az összegről megküldjük.

A Canadian Bank of Commerce ezt Önnek mind megcsinálja:

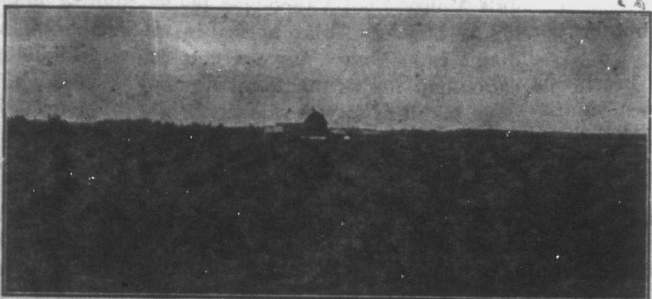
GYORSAN — BIZTOSAN ÉS OLCSÓN.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE

Capital Paid Up . . . 24,823,400
Reserve Fund . . . 24,823,400

Telepítési, bevándorlási engedélyek.

Hajójegyek Pénzküldés

“PANNONIA”

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296¹/₂ Main St.

BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK — HAJÓJEGY, PÉNZKÜLDÉS

Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak ajánlatos felvilágosításért azonnal írodánkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhazai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokból vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTANYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezireg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKKEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT, KÉSZ SZANTÁSSAL 100 DOLLAR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KESŐBB FÉL-TERMÉS TÖRLESZTÉS.